

Nieuwsbrief STAB OGR Updates - Nummer 23, 2018

Nummer 23, 2018

Redactie: mr. G.A. Keus, mr. J.K. van de Poel, mr. ir. O.W.J.M. Scholte, mr. R. Veenhof en bc. K-RMT P.A.H.M. Willems.

INHOUDSOPGAVE

Hof van Justitie van de Europese Unie

[Hof van Justitie van de Europese Unie, ECLI:EU:C:2018:882](#) 07-11-2018

gs Noord-Brabant

Hof

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2018:2591](#) 09-10-2018

Staat der Nederlanden

Rechtbank

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2018:10477](#) 07-11-2018

Leudal/weigering omgevingsvergunning

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2018:4713](#) 02-11-2018

Nijkerk/omgevingsvergunning

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2018:4164](#) 01-10-2018

Tiel/handhavingsverzoek

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2018:7405](#) 24-08-2018

Texel/omgevingsvergunning

Raad van State

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2018:3624](#) 07-11-2018

Eemsmond/beroepsgronden

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2018:3614](#) 07-11-2018

Rotterdam/omgevingsvergunning vlaggenmasten

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2018:3548](#) 31-10-2018

Berkelland/planschade

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2018:3518](#) 31-10-2018

Hengelo/planschade

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2018:3521](#) 31-10-2018

Oost Gelre/planschade

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2018:3539](#) 31-10-2018

Groningen/omgevingsvergunning vergroten woning

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2018:3541](#) 31-10-2018

Wageningen/omgevingsvergunning

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2018:3471](#) 24-10-2018

Tilburg/project strijd bestemmingsplan

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2018:3444](#) 24-10-2018

Valkenswaard/vergunningvoorschriften

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2018:3360](#) 17-10-2018

Oud-Beijerland/planschade

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2018:3327](#) 17-10-2018

Utrecht/planschade

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2018:3324](#) 17-10-2018

staatssecretaris I en W

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2018:3212](#) 03-10-2018

Gemert-Bakel/omgevingsvergunning

RECHTSPRAAK

Leudal/weigering omgevingsvergunning

Weigering omgevingsvergunning tijdelijke zonneweide. Voorlopige voorziening. Grenzen bevoegdheid voorzieningenrechter en strekking verzoek.

Het gaat de grenzen van de bevoegdheid van de voorzieningenrechter te buiten om de gevraagde omgevingsvergunning te verlenen en zelf in de zaak te voorzien, zoals verzoekster heeft verzocht, omdat artikel 8:72, derde lid, onderdeel b, van de Awb niet van overeenkomstige toepassing is verklaard op de voorlopige voorzieningsprocedure. Verder zou, zoals verzoekster heeft verzocht, het bepalen dat verweerder vandaag nog een omgevingsvergunning aan haar verleent, in strijd zijn met het vereiste dat een te treffen voorziening een voorlopig karakter moet hebben. Hieraan staat ook in de weg dat de bestuursrechter slechts in uitzonderingsgevallen – na vernietiging van een afwijzing van een aanvraag – zelf de omgevingsvergunning kan verlenen of kan bepalen dat de omgevingsvergunning dient te worden verleend in gevallen waarin het bestuursorgaan over beslissingsruimte beschikt. In dit geval is sprake van de aanleg van een zonneweide onder toepassing van een binnenplanse afwijkingsbevoegdheid, waarbij het college beslissingsruimte heeft. Omdat niet is uitgesloten dat derden in hun belangen zouden worden geschaad en deze derden niet in de gelegenheid zijn geweest hun belangen naar voren te brengen, ziet de voorzieningenrechter geen ruimte om te concluderen dat sprake is van uitzonderlijke omstandigheden. Nu de voorzieningenrechter op dit moment geen minder verregaande maatregel ziet waarbij verzoekster baat zou kunnen hebben – gelet op het feit dat de termijn voor een subsidieaanvraag morgen verstrijkt – wordt het verzoek om voorlopige voorziening afgewezen.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 07-11-2018

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2018:10477

Zaaknummer: AWB 18/2689

Wetsartikelen: 8:81 Awb en 8:83 Awb

RECHTSPRAAK

Nijkerk/omgevingsvergunning

Omgevingsvergunning afhaalpizzeria. Kruimelgevallenregeling. Uitleg bestemmingsplan. Detailhandel of horeca(bedrijf). Woon- en leefklimaat. Activiteitenbesluit milieubeheer.

Op het perceel is op grond van de vigerende bestemming zowel detailhandel als horeca uit categorie Ia toegestaan. Categorie Ia omvat aan de detailhandelsfunctie verwante horeca, zoals een lunchroom of snackbar. Op grond van de definitie in de planregels kan een afhaalpizzeria aangemerkt worden als 'detailhandel', omdat ter plaatse goederen bedrijfsmatig zullen worden verkocht aan personen die deze goederen kopen voor ge- of verbruik. De Afdeling heeft in een uitspraak van 22 maart 2001 (ECLI:NL:RVS:2001:AB1871) met betrekking tot een bestemmingsplan met een vergelijkbare definitie van 'detailhandel' ook overwogen dat een afhaalpizzeria aangemerkt kan worden als detailhandel. In het voorliggende bestemmingsplan is in de definitie van 'horecabedrijf' echter uitdrukkelijk aangegeven dat een afhaalzaak of een maaltijdbezorgdienst aan te merken is als horeca(bedrijf). Dit blijkt ook uit bijlage 3 'Staat van inrichtingen (horeca)', waarin een onderscheid is gemaakt tussen horeca met en zonder bezorgservice. Uit de plansystematiek en de omstandigheid dat een bezorgdienst uitdrukkelijk wordt genoemd als horecabedrijf vloeit voort dat een afhaalpizzeria aangemerkt moet worden als horeca(bedrijf).

De rechtbank is van oordeel dat het college zich in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat bij het voldoen aan de normen uit het Activiteitenbesluit milieubeheer in beginsel sprake zal zijn van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat voor omwonenden. Eiser heeft geen redenen naar voren gebracht op grond waarvan betwijfeld moet worden dat aan de normen kan worden voldaan.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 02-11-2018

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2018:4713

Zaaknummer: AWB 18/3103

Wetsartikelen: 2.1 lid 1 onderdeel a en c Wabo en 2.12 lid 1 aanhef en onderdeel a onder 2 Wabo

RECHTSPRAAK

Eemsmond/beroepsgronden

In dit geval kan appellanten niet worden tegengeworpen dat zij de beroepsgronden hebben aangevuld na afloop van de beroepstermijn.

Casus

Vaststelling hogere waarden bij woningen op grond van de Wet geluidhinder. Appellanten hebben de beroepsgronden aangevuld met nieuwe beroepsgronden ná het verstrijken van de beroepstermijn. Het college betoogt dat dit in strijd is met de Crisis- en herstelwet (Chw) die bepaalt dat ná afloop van de beroepstermijn geen beroepsgronden meer worden aangevoerd.

Rechtsvraag

Is sprake van strijd met de Chw?

Uitspraak

Het ligt op de weg van het bestuursorgaan om duidelijkheid te verschaffen over de manier waarop rechtsmiddelen kunnen worden aangewend tegen een onder de reikwijdte van de Chw vallend besluit. In de rechtsmiddelenverwijzing die in de kennisgeving van het bestreden besluit is opgenomen is niet vermeld dat de Chw van toepassing is en dat daarom de beroepsgronden in het beroepschrift moeten worden opgenomen en na afloop van de termijn voor het instellen van beroep geen gronden kunnen worden aangevoerd. In dat geval kan appellanten in beginsel niet worden tegengeworpen dat de gronden van het beroep niet binnen de beroepstermijn zijn aangevoerd en dat zij na afloop van de beroepstermijn de beroepsgronden hebben aangevuld.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 07-11-2018

ECLI: ECLI:NL:RVS:2018:3624

Zaaknummer: 201707817/1/R3

Wetsartikelen: 1.6a Crisis- en herstelwet

RECHTSPRAAK

gs Noord-Brabant

PAS-regeling voorziet niet in de bescherming die met artikel 6 van de Habitatrichtlijn wordt beoogd.

Casus

Het Hof van Justitie van de Europese Unie in Luxemburg heeft op 7 november 2018 uitspraak gedaan op prejudiciële vragen van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State over het Programma Aanpak Stikstof (PAS). De Afdeling heeft in mei 2017 aan het Hof de vraag voorgelegd of het PAS in overeenstemming is met artikel 6 van de Europese Habitatrichtlijn.

Het PAS bevat een beoordelingskader voor activiteiten die stikstofdepositie veroorzaken op nabijgelegen, beschermde Natura 2000-gebieden. Stikstofdepositie heeft negatieve gevolgen voor natuurwaarden. Een groot aantal van deze gebieden (118 van de 162) is thans overbelast door stikstofdepositie. De regering heeft het PAS ontwikkeld om maatregelen te nemen om de (gevolgen van de) stikstofdepositie te reduceren, maar tegelijkertijd ook om ruimte te geven aan bestaande en nieuwe economische ontwikkelingen. Het gaat daarbij met name om ontwikkelingen in de veehouderijsector, maar daarnaast ook om bijvoorbeeld nieuwe woonwijken, de aanleg van wegen en de uitbreiding van industriële activiteiten.

De prejudiciële vragen zijn gesteld in twee verschillende uitspraken van de Afdeling. De ene uitspraak gaat over veehouderijen waarvoor op basis van het PAS natuurvergunningen zijn verleend. In die uitspraak wordt onder meer gevraagd of het PAS op grond van de Europese Habitatrichtlijn mag worden gebruikt voor het verlenen van natuurvergunningen. De andere uitspraak gaat over het weiden van vee en het bemesten van gronden, waarvoor vanwege het PAS niet langer een natuurvergunning nodig is. De Afdeling wil van het Hof van Justitie weten of deze activiteiten op basis van de Habitatrichtlijn zonder vergunning mogen worden toegestaan.

Rechtsvraag

De prejudiciële vragen van de Afdeling bestuursrechtspraak.

Uitspraak

Het Hof heeft naar aanleiding van de prejudiciële vragen het volgende voor recht verklaard.

1) Artikel 6, lid 3, van Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna, moet aldus worden uitgelegd dat het weiden van vee en het op of in de bodem brengen van meststoffen in de nabijheid van Natura 2000-gebieden kunnen worden aangemerkt als project in de zin van deze bepaling, ook al zou er geen sprake zijn van een project in de zin van artikel 1, lid 2, onder a), van Richtlijn 2011/92/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 betreffende de milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten aangezien het daarbij niet zou gaan om een fysieke ingreep in het natuurlijk milieu.

2) Artikel 6, lid 3, van Richtlijn 92/43 moet aldus worden uitgelegd dat een periodieke activiteit zoals het op of in de bodem brengen van meststoffen, waarvoor naar nationaal recht toestemming was verleend vóór de inwerkingtreding van die richtlijn, voor de toepassing van deze bepaling kan worden aangemerkt als één en hetzelfde project waarvoor geen nieuwe toestemmingsprocedure hoeft te worden doorlopen, mits het daarbij gaat om één enkele verrichting die zich kenmerkt door een gemeenschappelijk doel, continuïteit en volledige overeenstemming, met name wat betreft de plaatsen waar en de voorwaarden waaronder de activiteit wordt uitgevoerd. Ook al is voor een dergelijk project een vergunning verleend voordat de beschermingsregeling van die bepaling toepasselijk werd op het betrokken gebied, de uitvoering van dat project kan toch onder artikel 6, lid 2, van die richtlijn vallen.

3) Artikel 6, lid 3, van Richtlijn 92/43 moet aldus worden uitgelegd dat het niet in de weg staat aan een nationale regeling op grond waarvan de bevoegde instanties in het kader van een programmatische aanpak een vergunning voor projecten kunnen verlenen op basis van een passende beoordeling, zoals bedoeld in deze bepaling, die in een eerder stadium is uitgevoerd en volgens welke een bepaalde totale hoeveelheid stikstofdepositie verenigbaar is met de instandhoudingsdoelstellingen van die regeling. Dat is echter slechts het geval wanneer na een grondige en volledige toetsing van de wetenschappelijke deugdelijkheid van die beoordeling kan worden gegarandeerd dat er wetenschappelijk gezien redelijkerwijs geen twijfel bestaat dat geen van de plannen of projecten schadelijke gevolgen heeft voor de natuurlijke kenmerken van het betrokken gebied, hetgeen door de nationale rechter moet worden nagegaan.

4) Artikel 6, lid 3, van Richtlijn 92/43 moet aldus worden uitgelegd dat het niet in de weg staat aan een nationale regeling als die in de hoofdgedingen, op grond waarvan voor bepaalde projecten die een bepaalde drempel of grenswaarde voor stikstofdepositie niet overschrijden,

in het kader van een programmatische aanpak geen individuele toestemming is vereist, indien de nationale rechter ervan overtuigd is dat de passende beoordeling, zoals bedoeld in deze bepaling, die in een eerder stadium is uitgevoerd, voldoet aan het criterium dat er geen redelijke wetenschappelijke twijfel bestaat dat die plannen of projecten geen schadelijke gevolgen hebben voor de natuurlijke kenmerken van de betrokken gebieden.

5) Artikel 6, lid 3, van Richtlijn 92/43 moet aldus worden uitgelegd dat het in de weg staat aan een nationale regeling als in de hoofdingen, op grond waarvan een bepaalde categorie van projecten, in dit geval het op of in de bodem brengen van meststoffen en het weiden van vee, in het kader van een programmatische aanpak wordt uitgevoerd zonder dat sprake is van een vergunningplicht en daarmee van een individuele passende beoordeling van de gevolgen van die projecten voor de betrokken gebieden, tenzij op grond van objectieve omstandigheden met zekerheid kan worden uitgesloten dat die projecten afzonderlijk of in combinatie met andere projecten significante gevolgen kunnen hebben voor die gebieden, hetgeen ter beoordeling van de verwijzende rechter staat.

6) Artikel 6, lid 3, van Richtlijn 92/43 moet aldus worden uitgelegd dat instandhoudingsmaatregelen in de zin van lid 1 van dat artikel, preventieve maatregelen in de zin van lid 2 van dat artikel, maatregelen die specifiek voor een programma als dat in de hoofdingen worden getroffen, of zogenoemde autonome maatregelen, dus maatregelen die losstaan van dat programma, niet mogen worden betrokken in een passende beoordeling als bedoeld in deze bepaling indien de verwachte voordelen van die maatregelen niet vaststaan ten tijde van die beoordeling.

7) Artikel 6, lid 2, van Richtlijn 92/43 moet aldus worden uitgelegd dat maatregelen die zijn opgenomen in een nationale regeling als die in de hoofdingen, waaronder procedures voor monitoring van en toezicht op agrarische bedrijven waarvan de activiteiten stikstofdepositie veroorzaken, en de mogelijkheid tot het opleggen van sancties waarbij zelfs sprake kan zijn van sluiting van die bedrijven, voldoende zijn om te voldoen aan deze bepaling.

Instantie: Hof van Justitie van de Europese Unie

Datum uitspraak: 07-11-2018

ECLI: ECLI:EU:C:2018:882

Zaaknummer: C-293/17 en C-294/17

Wetsartikelen: 6 Habitatrichtlijn

RECHTSPRAAK

Rotterdam/omgevingsvergunning vlaggenmasten

Ontvankelijkheid. Zicht op vlaggenrij. Gevolgen van enige betekenis.

De Afdeling is van oordeel dat appellanten die op een afstand van minimaal 130 meter van een vlaggenrij wonen geen gevolgen van enige betekenis ondervinden van de vlaggenrij, omdat de gevolgen voor de woon-, leef- of bedrijfssituatie van deze bewoners dermate gering zijn, dat een persoonlijk belang bij het verzoek om de omgevingsvergunning voor de vlaggenrij in te trekken, ontbreekt. Hierbij betreft de Afdeling de aard van de bebouwing, een vlaggenrij, en de omstandigheid dat het zicht op de Bergse Voorplas niet is verstoord, omdat de vlaggenrij zich aan de overzijde van deze plas bevindt en er alleen schuin zicht op is. De omstandigheid dat appellanten de vlaggen kunnen horen wapperen als zij buiten hun woning staan, is, wat daar ook van zij, onvoldoende om hen als belanghebbenden aan te merken. Dit geldt ook voor appellantgen die frontaal zicht hebben op de vlaggenrij omdat de gevolgen van de vlaggenrij voor hun woon-, leef- of bedrijfssituatie dermate gering zijn dat een persoonlijk belang bij het besluit ontbreekt.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 07-11-2018

ECLI: ECLI:NL:RVS:2018:3614

Zaaknummer: 201709361/1/A1

Wetsartikelen: 1:2 Awb en 1:3 lid 3 Awb

RECHTSPRAAK

Valkenswaard/vergunningvoorschriften

Voor de opvatting dat voor de toegestane openingstijden slechts de tijd telt waarop daadwerkelijk op de circuits wordt gereden, bestaat geen wettelijke grond.

Casus

In geding is de vraag of het verbod om het autorally- en motorcrosscircuit meer dan acht uren per week open te hebben, wordt overtreden. Volgens het college is bepalend voor de openingstijden de tijd dat daadwerkelijk crossactiviteiten plaatsvinden. Wordt het terrein eerder geopend of vinden uitsluitend andere activiteiten plaats, dan beschouwt het college dat niet als openstelling in de zin van de vergunningvoorschriften.

Rechtsvraag

Wat wordt verstaan onder openstelling van een racecircuit?

Uitspraak

Categorie 19 van onderdeel C van bijlage I bij het Besluit omgevingsrecht kent een met desbetreffende vergunningvoorschriften vergelijkbare norm. Onder 19.2 is voor inrichtingen als hier aan de orde bepaald: 'Gedeputeerde Staten zijn bevoegd te beslissen op een aanvraag om een omgevingsvergunning (...), voor zover het betreft terreinen, geen openbare weg zijnde, die bestemd of ingericht zijn voor het in wedstrijdverband, ter voorbereiding van wedstrijden of voor recreatieve doeleinden rijden met gemotoriseerde voertuigen voorzien van verbrandingsmotoren, en die daartoe acht uren per week of meer opengesteld zijn.'

Het woord 'daartoe' in deze bepaling maakt duidelijk dat de daarin bedoelde openstelling ziet op het openstellen van het terrein met het doel daarop te rijden met gemotoriseerde voertuigen. In aansluiting daarop, brengt een redelijke uitleg van de desbetreffende vergunningvoorschriften met zich dat voor de toegestane openingstijden uitsluitend de uren meetellen waarin het terrein voor dat doel geopend is. Voor het oordeel dat binnen die uren slechts de tijd telt waarop daadwerkelijk op de circuits wordt gereden ziet de Afdeling geen

grond. De tekst van de voorschriften biedt daarvoor geen aanknopingspunten. Die uitleg doet bovendien af aan de handhaafbaarheid van de voorschriften.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 24-10-2018

ECLI: ECLI:NL:RVS:2018:3444

Zaaknummer: 201705174/1/A1

Wetsartikelen: bijlage I categorie C19 Besluit omgevingsrecht

RECHTSPRAAK

staatssecretaris I en W

Staatssecretaris niet bevoegd tot handhaving luchtkwaliteitseisen.

Casus

Afwijzing van verzoek tot handhaving van de luchtkwaliteitseisen in Amsterdam. Daarbij heeft de staatssecretaris overwogen dat geen wettelijke grondslag bestaat voor bestuursrechtelijke handhaving jegens lagere overheden wegens overschrijding van de normen voor luchtkwaliteit. Deze normen voor onder andere stikstofdioxide (NO₂) vinden hun grondslag in titel 5.2 en bijlage 2 van de Wet milieubeheer (WMB).

Rechtsvraag

Is de staatssecretaris bevoegd om in dit geval handhavend op te treden tegen de Staat of de gemeente Amsterdam?

Uitspraak

In hoofdstuk 18 van de WMB zijn bepalingen opgenomen over de handhaving van onder meer het bij of krachtens deze wet bepaalde. Daarin is niet de bevoegdheid toegekend om een bestuurlijke sanctie op te leggen indien bepalingen van titel 5.2 van deze wet worden overtreden. De WMB bevat ook overigens niet een verbod op overschrijding van de in bijlage 2 opgenomen grenswaarden dat kan worden gehandhaafd. De conclusie van de staatssecretaris dat hij niet bevoegd is om handhavend op te treden door dwangsommen of specifieke maatregelen aan de Staat of de gemeente Amsterdam op te leggen, is daarom juist. Handhavend optreden zou in strijd zijn met artikel 5:4 van de Awb.

Appellanten kunnen overigens wel een vordering bij de burgerlijke rechter instellen.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 17-10-2018

ECLI: ECLI:NL:RVS:2018:3324

Zaaknummer: 201707323/1/A1

Wetsartikelen: titel 5.2 WMB, bijlage 2 WMB en 5.4 Awb

RECHTSPRAAK

Staat der Nederlanden

De Staat der Nederlanden handelt onrechtmatig (want in strijd met de zorgplicht van art. 2 en 8 EVRM) door verdere reductie van de uitstoot van broeikasgassen tot ten minste 25% (t.o.v. het jaar 1990) na te laten. Hoger beroep van de Staat tegen het vonnis van de Rechtbank Den Haag verworpen.

Casus

Hoger beroep van de Staat der Nederlanden tegen het vonnis van de Rechtbank Den Haag waarbij de Staat is opgedragen om de uitstoot van broeikasgassen in 2020 met 25% te verminderen ten opzichte van 1990. De Staat voert een aantal (ook in de media vaak aangehaalde) verweren aan waarvan de hiernavolgende als de meest bekende voorkomen:

1. Minder uitstoot in Nederland schept onder het Europees systeem van emissiehandel (het ETS-systeem) ruimte voor meer uitstoot elders in de EU (waterbedeffect) en derhalve zijn nationale maatregelen tot reductie van broeikasgasemissies zinloos.
2. Het risico van 'carbon leakage' waaronder de Staat verstaat het risico dat bedrijven hun productie verplaatsen naar andere landen waar minder stringente reductieverplichtingen voor broeikasgassen gelden.
3. De aan het 'carbon leakage' verwante stelling dat verdergaande emissiereducties het 'level playing field' voor Nederlandse bedrijven zou ondermijnen.
4. De Nederlandse emissies van broeikasgassen zijn in absolute zin, afgezet tegen de wereldwijde uitstoot, uiterst gering van omvang. De Staat kan het probleem niet alleen oplossen, de wereldgemeenschap moet meewerken.
5. Er moet niet worden getornd aan het stelsel van machtscheiding (trias politica) omdat niet de rechter, maar de democratisch gelegitimeerde overheid de aangewezen instantie is om met het klimaatprobleem samenhangende beleidskeuzes te maken. In dit verband wordt door

de Staat ook nog aangevoerd dat het bevel van de rechtbank tot het beperken van de emissies alleen kan worden bereikt door wetgeving in formele en materiële zin, met andere woorden: het bevel komt materieel gezien neer op een bevel tot wetgeving en het staat de rechter niet vrij om een dergelijk bevel aan de Staat op te leggen.

Rechtsvraag

De beantwoording van de verweren 1 t/m 5.

Uitspraak

ad 1. Dit argument gaat er ten onrechte van uit dat andere EU-lidstaten de beschikbare emissieruimte onder het ETS-systeem maximaal zullen (laten) benutten. Net als Nederland hebben andere EU-lidstaten een eigen verantwoordelijkheid om de uitstoot van CO₂ zo veel mogelijk te beperken en er kan niet op voorhand van worden uitgegaan dat de andere lidstaten minder vergaande maatregelen zullen nemen dan Nederland. Integendeel, in vergelijking met lidstaten zoals Duitsland, het Verenigd Koninkrijk, Denemarken, Zweden en Frankrijk blijft de Nederlandse reductie-inspanning ver achter. Daar komt bij dat Urgenda gemotiveerd heeft betoogd dat in ieder geval tot 2050 zich geen ‘waterbedeffect’ kan voordoen ten gevolge van het overschot aan ETS-rechten en het dempende effect in de tijd van de ‘Market Stability Reserve’. Deze rapporten zijn door de Staat niet gemotiveerd weersproken.

ad 2-3. Dat dit risico zich daadwerkelijk zal voordoen indien Nederland haar inspanningen om de emissie van broeikasgassen te beperken vóór het einde van 2020 zou opvoeren, heeft de Staat niet onderbouwd. Hetzelfde geldt voor de verwante stelling van de Staat dat verdergaande emissiereducties het ‘level playing field’ voor Nederlandse bedrijven zou ondermijnen. Onderbouwing van die stellingen had wel van de Staat mogen worden verwacht, met name nu in andere EU-lidstaten een stringenter klimaatbeleid wordt gevoerd (zie hiervoor, r.o. 26). Bovendien valt, onder meer in het licht van artikel 193 VWEU, zonder nadere argumentatie, die ontbreekt, niet in te zien dat het niet handhaven van een ‘level playing field’ voor Nederlandse bedrijven in strijd met enige rechtsregel zou zijn.

Opmerking verdient in dit verband verder nog dat de Staat inmiddels zelf inzet op een vermindering van de emissies met 49% per 2030, dus met een hoger percentage dan waartoe de EU zich heeft verplicht, waarbij deze argumenten kennelijk niet doorslaggevend zijn.

ad 4. Deze argumenten zijn niet van dien aard dat zij het uitblijven van verdergaande daadwerkelijke actie rechtvaardigen. Weliswaar onderkent (ook) het hof dat het gaat om een probleem op wereldschaal en dat de Staat dit probleem niet in zijn eentje kan oplossen, maar dat ontslaat de Staat niet van zijn verplichting vanaf zijn grondgebied naar vermogen

maatregelen te nemen die, tezamen met de inspanningen van andere staten, bescherming bieden tegen de gevaren van ernstige klimaatverandering.

ad 5. Dit standpunt wordt in deze zaak verworpen, reeds omdat er sprake is van schending van mensenrechten door de Staat waardoor maatregelen zijn geboden, terwijl het reductiebevel aan de Staat voldoende ruimte geeft om in te vullen op welke wijze hij uitvoering geeft aan dit bevel. De rechtbank heeft met juistheid overwogen dat de vordering van Urgenda niet strekt tot het tot stand brengen van wetgeving (hetzij in formele, hetzij in materiële zin) en dat de Staat de volledige vrijheid houdt om te bepalen op welke wijze hij aan het gevorderde bevel uitvoering geeft. Indien al zou moeten worden geoordeeld dat uitvoering van het opgelegde bevel slechts mogelijk is door het tot stand brengen van formele of materiële wetgeving, schrijft het bevel op geen enkele wijze voor welke inhoud deze wetgeving zou moeten hebben. Reeds hierom is van een 'bevel tot wetgeving' geen sprake. Daar komt bij dat de Staat niet voldoende gemotiveerd heeft onderbouwd waarom uitvoering van het opgelegde bevel slechts mogelijk is door het tot stand brengen van formele of materiële wetgeving. Urgenda heeft, onder meer door te wijzen op het tot stand te brengen Klimaatakkoord, betoogd dat er vele mogelijkheden zijn om het met het bevel beoogde resultaat te bereiken zonder dat formele of materiële wetgeving tot stand wordt gebracht. De Staat heeft dit onvoldoende weerlegd.

Het beroep van de Staat op de trias politica, en op de rol van de rechter in ons staatsbestel, gaat niet op. Het hof is gehouden om rechtstreeks werkende bepalingen van verdragen waarbij Nederland partij is, zoals de artikelen 2 en 8 EVRM, toe te passen. Dergelijke bepalingen maken immers deel uit van de Nederlandse rechtssfeer en zij hebben zelfs voorrang boven Nederlandse wetten die daarvan afwijken.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 09-10-2018

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2018:2591

Zaaknummer: nr. 200.178.245/01

Wetsartikelen: 6:162 BW, 2 EVRM en 8 EVRM

RECHTSPRAAK

Gemert-Bakel/omgevingsvergunning

Onlosmakelijke samenhang tussen activiteit oprichten inrichting milieu (aanvraag 1e fase) en activiteit bouwen (aanvraag 2e fase). Aanvraag 1e fase terecht buiten behandeling gelaten wegens ontbreken m.e.r.-beoordelingsbesluit. Geen wettelijke grondslag om aanvraag 2e fase buiten behandeling te laten.

Casus

Besluit tot het buiten behandeling laten van een aanvraag om een omgevingsvergunning 1e fase (milieu) en een aanvraag omgevingsvergunning 2e fase (bouwen en handelen in strijd met bestemmingsplan) voor een veehouderijbedrijf wegens het ontbreken van een m.e.r.-beoordelingsbesluit. De activiteiten milieu en bouwen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Volgens appellant had het college de aanvraag om omgevingsvergunning 2e fase zelfstandig moeten beoordelen en daarop een inhoudelijk besluit moeten nemen.

Rechtsvraag

Heeft het college de aanvraag voor de 2e fase buiten behandeling kunnen laten?

Uitspraak

Voor het buiten behandeling laten van de aanvraag 2e fase bestaat geen wettelijke grondslag.

De in artikel 2.7 van de Wabo opgenomen regeling dat de aanvraag om omgevingsvergunning betrekking dient te hebben op alle onlosmakelijke activiteiten binnen het betrokken project laat onverlet dat op grond van artikel 2.5 van de Wabo voor die activiteiten in twee fasen vergunning kan worden aangevraagd en het college deze twee afzonderlijke aanvragen zelfstandig dient te beoordelen en daarop twee beschikkingen geeft. Evenmin bestaat grond voor het oordeel dat de onlosmakelijke samenhang tussen de activiteit bouwen en de activiteit oprichten van een inrichting (milieu) tot gevolg heeft dat de aanvraag om omgevingsvergunning 2e fase op grond van artikel 7.28, tweede lid, van de Wet milieubeheer

ook buiten behandeling moet worden gelaten. Dat deze activiteiten onlosmakelijk met elkaar zijn verbonden, betekent niet dat de activiteit bouwen om die reden onder het toepassingsbereik van de Wet milieubeheer en het Besluit m.e.r. valt.

Een beschikking 2e fase kan niet eerder worden gegeven dan de beschikking 1e fase. Het college had appellant een redelijke termijn moeten geven voor het indienen van een nieuwe aanvraag om omgevingsvergunning 1e fase en de aanvraag 2e fase moeten aanhouden totdat op de 1e fase is beslist dan wel de redelijke termijn was verstreken zonder dat een nieuwe aanvraag was ingediend.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 03-10-2018

ECLI: ECLI:NL:RVS:2018:3212

Zaaknummer: 201709848/1/A1

Wetsartikelen: 2.5 Wabo, 2.7 Wabo, 7.17 WMB en 7.28 lid 2 WMB

RECHTSPRAAK

Tiel/handhavingsverzoek

Warmtevoorziening is op zichzelf een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer. Bij beroep op overtreding van zorgplicht dient verzoeker om handhaving een begin van bewijs te leveren.

Casus

Afwijzing verzoek om handhaving tegen warmtevoorziening. Volgens verweerder is er geen sprake van een overtreding van de regels van het Activiteitenbesluit.

Rechtsvraag

Is sprake van een overtreding?

Uitspraak

De warmtevoorziening is op zichzelf een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer.

Het Activiteitenbesluit voorziet niet in emissiegrenswaarden voor de (stookinstallatie van de) warmtevoorziening. Ook gelden voor de warmtevoorziening geen andere specifieke wettelijke voorschriften van het Activiteitenbesluit. Dat betekent dat verweerder slechts kan handhaven op grond van de algemene zorgplicht, zoals vervat in artikel 2.1, eerste lid, van het Activiteitenbesluit. Handhavingsmaatregelen wegens overtreding van de zorgplicht kunnen alleen worden genomen wanneer het handelen of nalaten van de drijver van de inrichting onmiskenbaar in strijd is met de zorgplicht. Het ligt op de weg van verzoeker om handhaving om een begin van bewijs te leveren dat de zorgplichtbepaling wordt overtreden. Eiser heeft onvoldoende begin van bewijs aangeleverd.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 01-10-2018

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2018:4164

Zaaknummer: AWB 17-4870

Wetsartikelen: 1.1 lid 4 WMB en 2.1 lid 1 Activiteitenbesluit

RECHTSPRAAK

Texel/omgevingsvergunning

Bestendige praktijk van communicatie langs elektronische weg. Geen expliciete toestemming vereist.

Casus

Elektronisch besluit tot het buiten behandeling laten van een aanvraag tot het mogen gebruiken van een appartement als recreatieappartement. Eiser stelt dat verweerder niet tijdig op de aanvraag heeft beslist, althans het besluit niet op de juiste wijze aan hem bekend heeft gemaakt, waardoor de gevraagde omgevingsvergunning van rechtswege is verleend. Daarbij voert hij aan dat hij niet kenbaar heeft gemaakt dat hij langs elektronische weg voldoende bereikbaar is. Verweerder stelt dat de bekendmaking op juiste wijze heeft plaatsgevonden en van een omgevingsvergunning van rechtswege geen sprake is.

Rechtsvraag

Is het besluit op de juiste wijze bekend gemaakt door toezending aan het e-mailadres van eiser?

Uitspraak

Weliswaar heeft eiser niet expliciet toestemming gegeven hem digitaal te bereiken ter zake van de aanvraag om omgevingsvergunning, maar verweerder heeft zich terecht op het standpunt gesteld dat eiser kenbaar heeft gemaakt langs elektronische weg bereikbaar te zijn, ook voor het bericht of de berichten waar het hier om gaat. Daartoe is van belang dat uit de door verweerder overgelegde correspondentie met eiser over de jaren 2015, 2016 en 2017 blijkt dat tussen eiser en de gemeentelijke diensten en organen, waaronder verweerder, steeds per e-mail is gecorrespondeerd. Desgevraagd heeft verweerder op zitting bevestigd dat de volledige correspondentie met eiser is overgelegd, wat door eiser niet gemotiveerd is weersproken. Aldus is naar het oordeel van de rechtbank in de desbetreffende jaren een bestendige e-mailpraktijk ontstaan.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 24-08-2018

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2018:7405

Zaaknummer: AWB 18-652

Wetsartikelen: 2.14 Awb

RECHTSPRAAK

Groningen/omgevingsvergunning vergroten woning

***Omvang geding. Evidente privaatrechtelijke belemmering. Loggia.
Schuin uitzicht.***

De Afdeling is van oordeel dat uit de bewoordingen van artikel 5:50 van het BW kan worden afgeleid dat er een verschil bestaat tussen rechtstreeks uitzicht, rechthoekig gemeten vanaf de opening, en 'schuin uitzicht'. Uit de bewoordingen van artikel 5:50 van het BW kan naar het oordeel van de Afdeling niet zonder meer worden afgeleid dat onder het daarin verwoorde verbod ook het 'schuin uitzicht' dient te worden begrepen. De Afdeling is dan ook van oordeel dat het 'schuin uitzicht' zoals aan de orde, geen evident privaatrechtelijke belemmering oplevert.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 31-10-2018

ECLI: ECLI:NL:RVS:2018:3539

Zaaknummer: 201702237/1/A1

Wetsartikelen: 2.12 lid 1 aanhef en onderdeel a onder 2° Wabo, 4 lid 1 bijlage II Bor en 5:50 lid 1 BW

RECHTSPRAAK

Wageningen/omgevingsvergunning

Beoordeling of er sprake is van een aanvraag om verlening van een omgevingsvergunning.

De Afdeling heeft in een aantal uitspraken waarin door een vastgoedeigenaar met enkel een globale schets van het initiatief, en zonder nadere concrete uitwerking daarvan, is verzocht om besluitvorming tot afwijking van de gebruiksbepalingen van een bestemmingsplan voor een bedrijfslocatie, geoordeeld dat een dergelijk verzoek niet kan worden aangemerkt als een aanvraag om verlening van een omgevingsvergunning voor het gebruiken van gronden of bouwwerken in strijd met een bestemmingsplan. De Afdeling ziet geen aanleiding om in de huidige zaak anders te oordelen. De enkele mededeling in de brief van appellante dat planologische medewerking wordt verzocht, is onvoldoende voor het oordeel dat een aanvraag is gedaan om verlening van omgevingsvergunning. Zelfs als in deze brief zou zijn gesproken over een omgevingsvergunning, zou dat nog onvoldoende zijn geweest voor dat oordeel. Het gaat erom of in de brief eenduidig en ondubbelzinnig kenbaar is gemaakt dat is beoogd een aanvraag om een omgevingsvergunning te doen. Indien de omschrijving van het initiatief – zoals ook hier – summier en globaal is, is daarvan in ieder geval geen sprake.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 31-10-2018

ECLI: ECLI:NL:RVS:2018:3541

Zaaknummer: 201801046/1/A1

RECHTSPRAAK

Tilburg/project strijd bestemmingsplan

Perifere detailhandel. Bezwaar inzake strijdigheid met Dienstenrichtlijn. Onvoldoende concreet onderbouwd.

In de uitspraak van de Afdeling van 20 juni 2018, ECLI:NL:RVS:2018:2062, over de 'brancheringsregels' die de gemeenteraad van Appingedam in het bestemmingsplan 'Stad Appingedam' heeft opgenomen, heeft de Afdeling geoordeeld dat nog niet kan worden uitgemaakt of aan de voorwaarde van evenredigheid uit artikel 15, derde lid, van de Dienstenrichtlijn is voldaan. De Afdeling heeft de gemeenteraad van Appingedam daarom de opdracht gegeven om de evenredigheid van de brancheringsregels in het bestemmingsplan alsnog te onderbouwen of om het bestemmingsplan aan te passen. Anders dan in de hiervoor genoemde uitspraak van 20 juni 2018, is in dit geding geen besluit van de raad tot vaststelling van een bestemmingsplan aan de orde, maar een besluit van het college tot weigering van een omgevingsvergunning om van een vastgesteld bestemmingsplan af te wijken. Het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan waaraan de aanvraag om omgevingsvergunning is getoetst, is onherroepelijk. Het ligt in deze situatie op de weg van appellante om nader te onderbouwen waarom de in de planregels neergelegde eisen over perifere detailhandel in strijd zijn met artikel 15, derde lid, van de Dienstenrichtlijn. Aangezien appellante slechts heeft gesteld dat het bestuursorgaan onvoldoende heeft gemotiveerd waarom de in de planregels neergelegde eisen over perifere detailhandel geschikt zijn om het beoogde doel te bewerkstelligen, heeft zij haar betoog over strijd met de Dienstenrichtlijn onvoldoende geconcretiseerd.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 24-10-2018

ECLI: ECLI:NL:RVS:2018:3471

Zaaknummer: 201802014/1/A1

Wetsartikelen: 15 lid 3 Dienstenrichtlijn

RECHTSPRAAK

Berkelland/planschade

Passieve voorzienbaarheid. Notariële akte.

Casus

Appellant is sinds 31 december 1993 eigenaar van het perceel aan de Raamsbeekweg in Eibergen, kadastraal bekend gemeente Eibergen, sectie K, nummer 945. Voorheen was perceel 945 eigendom van de vader van appellant. Appellant heeft verzocht om een tegemoetkoming in planschade als gevolg van het bestemmingsplan "Eibergen, Woongebieden 2011", omdat het plan woningbouw ter plaatse niet toestaat, terwijl daar volgens het voorheen geldende bestemmingsplan "t Simmelink" woningen mochten worden gebouwd.

Vader heeft bij notariële akte van 19 november 1987 van de gemeente via koop en ruil perceel 945 verkregen. In die akte is het volgende beding opgenomen: '7. a. de koper is verplicht het overgedragene te bebouwen met maximaal twee woningen, welke onderkelderd mogen worden;' Appellant betoogt dat de rechtbank onvoldoende gewicht heeft gehecht aan deze overeenkomst.

Rechtsvraag

Kan gelet op de notariële akte passieve voorzienbaarheid niet worden tegengeworpen?

Uitspraak

Het college heeft zich terecht op het standpunt gesteld dat de planologische verandering voor appellant voorzienbaar werd door de terinzagelegging van het voorontwerp van het nieuwe bestemmingsplan op 13 april 2011. Appellant heeft na die datum geen actie ondernomen om de bouwmogelijkheden op perceel 945 alsnog te realiseren, terwijl dat wel van hem kon worden verlangd. Anders dan appellant betoogt, maakt de overeenkomst niet dat het college hem niet kan tegenwerpen dat hij geen actie heeft ondernomen. Het hiervoor onder 5 aangehaalde beding in de overeenkomst, waarop appellant in deze procedure een beroep doet, bevat immers geen verplichting of beperking voor de gemeente, maar een bouwplicht voor appellant. Hierom lag het temeer voor hand dat appellant over het voorontwerp contact zou

opnemen met de gemeente, aangezien het nieuwe bestemmingsplan de bouw van woningen op perceel 945 niet meer toestaat. De rechtbank heeft met juistheid geoordeeld dat het college zich terecht op het standpunt heeft gesteld dat appellant het planologisch nadeel van het vervallen van de woningbouwmogelijkheden op perceel 945 passief heeft aanvaard en dat daarom het planologisch nadeel voor zijn rekening moet blijven.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 31-10-2018

ECLI: ECLI:NL:RVS:2018:3548

Zaaknummer: 201801765/1/A2

Wetsartikelen: 6.3 Wro

RECHTSPRAAK

Hengelo/planschade

Leegstand door toegenomen concurrentie als gevolg van planologische wijziging is geen ruimtelijk relevant gevolg.

Casus

Appellanten zijn eigenaar van een pand in Hengelo. Het pand is ingericht voor het gebruik als supermarkt. Op 21 oktober 2015 hebben zij het college verzocht om een tegemoetkoming in planschade, bestaande uit inkomensderving en waardevermindering van het pand, die zij hebben geleden door de inwerkingtreding van het bestemmingsplan Veldwijk Noord - Winkelcentrum, waarin onder meer op een afstand van ongeveer 500 meter van hun pand detailhandel met een maximaal bruto vloeroppervlak van 3000 m² mogelijk is gemaakt.

Het college stelt zich op het standpunt dat de schade die zij stellen te hebben geleden, terug te voeren is op een toename van concurrentie als gevolg van de uitbreiding van vestigingsplaatsen voor detailhandel in Hengelo. Dit is volgens het college geen ruimtelijk relevant gevolg van het nieuwe bestemmingsplan, zodat de aanvraag dient te worden afgewezen.

Rechtsvraag

Is de leegstand een een ruimtelijk relevant gevolg van het vaststellingsbesluit?

Uitspraak

Met de rechtbank is de Afdeling van oordeel dat de leegstand van het pand van appellanten niet als een ruimtelijk gevolg van het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan Veldwijk Noord - Winkelcentrum kan worden aangemerkt. Weliswaar heeft de keuze van de raad om het nieuwe bestemmingsplan vast te stellen mogelijk tot gevolg gehad dat de concurrentie in Hengelo op het gebied van de verhuur van panden voor het gebruik als supermarkt is toegenomen, maar dit maakt nog niet dat de afgenomen verhuurbaarheid van het pand van appellanten als een ruimtelijk relevant gevolg van het vaststellingsbesluit moet worden gezien. Daarbij is van belang dat de leegstand van het pand van appellanten niet het

gevolg is van de planologische maatregel op zichzelf, zoals bijvoorbeeld het geval is bij wegverleggingen of een andere ruimtelijke ontwikkeling waardoor de omgeving minder aantrekkelijk wordt voor het gebruik van het pand voor detailhandel, maar enkel voortvloeit uit de toegenomen concurrentie, hetgeen ruimtelijk gezien niet relevant is. Dat de raad beoogd heeft het nieuwe winkelcentrum te vullen met lokale ondernemers, maakt dat niet anders. Ook de omstandigheid dat de raad de behoefte aan een bepaalde nieuwe stedelijke ontwikkeling zoals detailhandel op grond van artikel 3.1.6, tweede lid, van het Bro, bij de vaststelling van een plan moet beoordelen, maakt niet dat de leegstand van het pand als een ruimtelijk gevolg van het besluit moet worden aangemerkt, reeds omdat, zoals ook voortvloeit uit het vierde lid van dat artikel, concurrentieverhoudingen daarbij geen rol spelen. Het voorgaande leidt tot de conclusie dat de rechtbank terecht heeft geoordeeld dat het college de aanvraag om toekenning van planschade in redelijkheid heeft kunnen afwijzen.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 31-10-2018

ECLI: ECLI:NL:RVS:2018:3518

Zaaknummer: 201802811/1/A2

Wetsartikelen: 6.1 Wro

RECHTSPRAAK

Oost Gelre/planschade

Passieve risicoaanvaarding. Bouwvergunning.

Casus

Bij brief van 21 mei 2015 heeft appellante het college verzocht om een tegemoetkoming in planschade die zij door de inwerkingtreding van het nieuwe bestemmingsplan stelt te hebben geleden.

Het college stelt zich op het standpunt dat door de beperking van de gebruiksmogelijkheden als gevolg van de planologische wijziging appellante nadeel heeft geleden in de vorm van een waardedaling van haar perceel. Het schadebedrag dient volgens het college echter geheel voor rekening en risico van appellante te komen, omdat zij, toen duidelijk werd dat er een nieuw planologisch regime zou komen, de ruimere bouw- en gebruiksmogelijkheden in het oude bestemmingsplan niet heeft benut. Daarmee heeft zij het risico op planschade passief aanvaard.

Appellante heeft betoogd dat de rechtbank eraan voorbij is gegaan dat zij reeds beschikte over een bouwvergunning.

Rechtsvraag

Kan passieve risicoaanvaarding worden tegengeworpen?

Uitspraak

Vast staat dat het college bij besluit van 6 oktober 2008 een bouwvergunning met vrijstelling op grond van artikel 19, tweede lid, van de Wet op de Ruimtelijke Ordening aan de rechtsvoorganger van appellante heeft verstrekt voor het gedeeltelijk vernieuwen van winkelruimtes en nieuwbouw van in totaal 12 appartementen in de panden [locaties B tot en met D]. Daarmee beschikte zij over een bouwvergunning waarmee onder meer de bouw- en gebruiksmogelijkheden die het oude bestemmingsplan voor het pand [locatie A] bood, maximaal werden benut. De inwerkingtreding van het nieuwe bestemmingsplan stond aan deze benutting niet in de weg. Appellante heeft echter geen nadere concrete stappen

ondernomen om de met deze vergunning verkregen bouwmogelijkheden te realiseren, kennelijk omdat zij niet van alle panden eigenaar was. Zij heeft evenmin een poging gedaan een vergunning te verkrijgen voor alleen het perceel [locatie A] waarmee de bouw- en gebruiksmogelijkheden van het oude plan ten volle zouden worden benut. Dit kon van haar worden verlangd, nu zij van dat perceel eigenaar was en alleen voor dat perceel een verzoek om planschadevergoeding kon indienen. Dat leidt tot de slotsom dat de rechtbank terecht heeft geoordeeld dat het college terecht aan appellante passieve risicoaanvaarding heeft tegengeworpen en het verzoek om een tegemoetkoming in planschade terecht heeft afgewezen. Het betoog faalt.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 31-10-2018

ECLI: ECLI:NL:RVS:2018:3521

Zaaknummer: 201710332/1/A2

Wetsartikelen: 6.3 Wro

RECHTSPRAAK

Utrecht/planschade

Compensatie in natura. Anderszins verzekerd.

Casus

Bij besluit van 28 juni 2011 heeft de raad van de gemeente Utrecht het bestemmingsplan Hoge Woerd (hierna: het bestemmingsplan) vastgesteld. Het bestemmingsplan voorziet in een zogenoemd castellum met een cultureel en archeologisch park in het woongebied Hoge Woerd van het stadsdeel Leidsche Rijn. Het castellum is een nagebouwd Romeins fort en biedt ruimte aan publieke functies, zoals een museum, een theaterzaal, een kinderboerderij en een café-restaurant.

Appellant is de eigenaar van de in de buurt van het plangebied gelegen woning aan het [locatie] te De Meern (hierna: de woning). Hij heeft het college verzocht om een tegemoetkoming in planschade die hij heeft geleden als gevolg van de inwerkingtreding van het bestemmingsplan op 1 september 2011. Aan deze aanvraag is ten grondslag gelegd dat het woongenot is aangetast en dat de waarde van de woning daardoor is verminderd.

Het college heeft voor het op de aanvraag te nemen besluit advies gevraagd aan Van der Poel Adviesbureau Bestuursrechtelijke Schadevergoedingen. Van der Poel heeft de conclusie getrokken dat de planologische verandering heeft geleid tot een algehele verslechtering van de woonsituatie en tot een waardevermindering van de woning ten tijde van de inwerkingtreding van het bestemmingplan van € 500.000 naar € 467.500. Voorts is in het advies vermeld dat het ontwerp van de eerste herziening van het bestemmingsplan op 16 januari 2015 ter inzage is gelegd. Volgens Van der Poel leidt de voorgenomen herziening tot een afname van de schade. In vergelijking met het planologische regime van het bestemmingsplan betekent de herziening voor appellant een verbetering van het uitzicht en een beperking van zowel de aantasting van de privacy als de geluidsoverlast. Indien de herziening in werking treedt, is een deel van de schade tot een bedrag van € 7.500 anderszins verzekerd, aldus Van der Poel.

Naar aanleiding van de beroepsgrond van appellant dat tegen het ontwerp van de eerste herziening van het bestemmingsplan een groot aantal zienswijzen is ingediend, dat het hoogst

onzeker is dat de herziening onherroepelijk wordt en dat, gelet op de rechtszekerheid, de gestelde voordelen van de herziening daarom niet bij de beoordeling betrokken mogen worden, heeft de rechtbank overwogen dat het college die onzekerheid voldoende heeft ondervangen door in het besluit van 26 januari 2016 op te nemen dat aan appellant een extra bedrag van € 7.500 wordt betaald, indien de herziening niet vóór 30 september 2016 is vastgesteld of niet onherroepelijk wordt.

Rechtsvraag

Is de schade met de herziening anderszins verzekerd?

Uitspraak

In het besluit van 26 januari 2016 is bepaald dat de tegemoetkoming in geld met een extra bedrag van € 7.500 wordt verhoogd, indien de herziening van het bestemmingsplan niet vóór 30 september 2016 wordt vastgesteld of na vaststelling niet onherroepelijk wordt. Dit betekent dat het college de tegemoetkoming in planschade in de vorm van compensatie in natura onder meer afhankelijk heeft gesteld van de toekomstige, onzekere gebeurtenis dat de herziening, na vaststelling, ook onherroepelijk wordt. Het college heeft de onzekerheid over de duur en uitkomst van een beroepsprocedure niet ondervangen door in het besluit op te nemen dat uitbetaling van het in het besluit vermelde extra bedrag na een in het besluit vastgestelde datum zal plaatsvinden, indien de herziening, waarbij compensatie in natura wordt geboden, op die datum niet onherroepelijk is. Ten tijde van het besluit van 11 mei 2016 was de herziening nog niet onherroepelijk. Dat betekent dat het college in dat besluit ten onrechte het standpunt heeft gehandhaafd dat tegemoetkoming in een deel van de door appellant geleden planschade voldoende anderszins is verzekerd.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 17-10-2018

ECLI: ECLI:NL:RVS:2018:3327

Zaaknummer: 201704165/1/A2

Wetsartikelen: 6.1 Wro

RECHTSPRAAK

Oud-Beijerland/planschade

Aanzienlijk verschil taxatie en WOZ-waarden. Nadere motiveringsplicht college.

Casus

Appellanten zijn eigenaren van de nabijgelegen percelen te Oud-Beijerland. Bij afzonderlijke brieven van 4 juli 2012 hebben appellanten anderen verzocht om een tegemoetkoming in de planschade die zij stellen te lijden als gevolg van het vrijstellingsbesluit.

Het college heeft aan de besluiten op bezwaar van 19 december 2014 de adviezen van de Commissie Bezwaarschriften van november 2014 ten grondslag gelegd. Volgens de commissie zijn de door het Kenniscentrum uitgebrachte adviezen zorgvuldig tot stand gekomen zodat het college deze adviezen aan de besluiten ten grondslag heeft kunnen leggen. De taxatierapporten van Esmeijer Makelaardij & Taxatieburo, die appellanten hebben laten opstellen, kunnen volgens de Commissie Bezwaarschriften niet dienen als tegentaxaties nu uit deze rapporten niet blijkt dat een vergelijking is gemaakt tussen de maximale mogelijkheden op grond van het oude planregime en het nieuwe planregime.

Volgens de rechtbank hebben appellanten met de taxatierapporten van Esmeijer in combinatie met het aanzienlijke verschil tussen de taxaties in het kader van de planvergelijking en de vastgestelde WOZ-waarden, in het bijzonder ten aanzien van de bedrijfswoningen van appellant sub 1B en appellant sub 1C op de peildata 1 januari 2010 en 1 januari 2011, concrete aanknopingspunten aangedragen die hebben geleid tot twijfel aan de juistheid van de adviezen van het Kenniscentrum. De rechtbank heeft geoordeeld dat het college de adviezen van het Kenniscentrum niet (zonder nadere motivering) aan de bestreden besluiten ten grondslag had mogen leggen en de beroepen van appellanten gegrond verklaard.

Voorts heeft de rechtbank volgens het college te veel waarde gehecht aan de WOZ-waarden door te oordelen dat het aanzienlijke verschil met de taxaties van het Kenniscentrum aanleiding vormt om te twijfelen aan de adviezen van het Kenniscentrum.

Rechtsvraag

Geven de WOZ-waarden een aanknopingspunt om te twijfelen aan de adviezen die ten grondslag liggen aan het besluit?

Uitspraak

De Afdeling overweegt dat een verschil met de in het kader van de WOZ vastgestelde waarde van een onroerende zaak niet zonder meer aanleiding vormt om een taxatie in het kader van de bepaling van de omvang van planschade onjuist te achten. Bij de vaststelling van de WOZ-waarde is doorgaans de feitelijke situatie bepalend en wordt geen rekening gehouden met de maximale mogelijkheden van het planologisch regime vóór en na de peildatum. Dit neemt evenwel niet weg dat van het bestuursorgaan kan worden verlangd dat het zijn besluit van een nadere motivering voorziet ingeval een aanzienlijk verschil tussen de WOZ-waarde en de taxatie in het kader van planschade bestaat.

(...)

Gelet op het aanzienlijke verschil tussen de getaxeerde waarde van de woningen door het Kenniscentrum en de vastgestelde WOZ-waarden, heeft de rechtbank reeds hierom terecht geoordeeld dat een concreet aanknopingspunt bestond voor twijfel aan de juistheid van de adviezen van het Kenniscentrum. De rechtbank heeft daarom terecht geoordeeld dat het verschil tussen deze waarden in het kader van de planschadeverzoeken nader had dienen te worden gemotiveerd door het college.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 17-10-2018

ECLI: ECLI:NL:RVS:2018:3360

Zaaknummer: 201703546/1/A2

Wetsartikelen: 6.1 Wro